

נסי פעם לחשוב בכוחות עצמך! לרענן את הנוזלים האפורים! צעד אחד קדימה! את הרי כבר עובדת כאן כמה שנים!"

כמו מתנה

מרים יחיל

בבואם העירה הפצירה בו שיריד אותה בתחנה המרכזית מחשש שיראוה שכניה מופיעה במכוניתו ויוציאו דיבתה רעה. אבל לבסוף נכנעה לפני עקשנותו והדריכה אותו בסמטאות דרום העיר עד שהגיעו לביתה. לפני רדתה מן המכונית חיבקה את צוארו לפתע ונשקה לו על שפתיו.

— "זה היה חטא, מילמלה באזנו, אבל אלוהים יסלה לי," אמרה ונמלטה. במשך יומיים התגוששו התבונה והיצר בקרב גדעון רווח עד שגבר האחרון וגדעון רווח נסע לארוב במכוניתו לתמר כהן, גירגש, חרד ועצבני כנער. הוא זכר במעורפל את שם המסעדה בה עבדה, ובנסיעה מעצבנת בסמטאות שכונתה הצרות מדי למכוניתו, תר אחרי המקום עד שגילה אותו. המסעדה לא היתה אלא קיוסק שהתרחב לכדי שלושה שולחנות על המדרכה. הוא חנה מעבר לפינה והמתין, מודאג, תוהה כיצד תקבל את פניו. אולי זהו בעיניה מעשה אשר לא יעשה, חטא על פשע.

היא יצאה והגישה קפה לשני יושבי קרנות. לא ראתה אותו. לבושה היתה שמלה פרחונית ארוכת שרוולים ונעליים שטוחות. ילדה. הוא חש את הדופק אץ ברקותיו ובקושי ריסן את ציניו שבעורה לחלצו משעתו הקשה. יושבי הקרנות קמו והלכו להם לאחר ששילמו לתמר כהן. היא מתחה את שמלתה וישבה לשולחן שהתפנה אבל מיד ראתה אותו וקמה. הבעות פניה התחלפו בברור: חרדה, התרגשות. היא נחפה פנימה ושבה ויצאה, ארנקה על כתפה, ורצה אל המכונית.

"אבא שלי יהרוג אותי," אמרה כשנעצרה לרגע ליד חלונו ועיניה התרוצצו. תמר כהן היתה לאהובתו במיסתרים של גדעון רווח. כיוון שסירבה בכל תוקף להזמינו לדירתה, וכיוון שכל נימוקיו המעוגגים בשכל הישר ובתרבות המערב היו כאין וכאפס לעומת נימוקיה האבסורדיים העזים, נאלץ גדעון רווח לנצל את קשריו במשרד עירוני מסויים ולשכור חדר בדמי מפתח בבית נטוש בקצה שכונת מגוריה של תמר כהן. כל נסיונותיו להגיא מבחירת החורבה הריקה מאדם עלו בתוהו. חדר ושרותים שופצו לשימושם במחיר זעום, אשר בעיני תמר היה אסטרטגי.

פעם אחת בלבד נאותה לצאת עימו בפרהסיה לצורך עריכת קניות לצידו החדר, בתנאי שהדבר יעשה מחוץ לתחום העיר תל-אביב—יפו. גדעון רווח נהנה הנאה מוזרה להיענות לה ולקבל על עצמו את מוסרות המוסר שכפתה על עצמה. חוויית הקניות היתה כה משונה בעיניו עד כי לא פעם נדרש ממנו מאמץ לא קטן כדי להחניק את צחוקו. למשל, כאשר רכשה תמר כהן ברצינות תהומית עששית נפט ופחיתות נפט והצהירה: "צריך שיהיה", היא בחרה גם שולחן אוכל מתקפל מצופה פורמייקה כתומה, שתי כוסות זכוכית "פירקס" עבות, צלחות מעוטרת פרחים ומחבת פח מבריק. בכל פעם ששילם, מוציא את כספו מתוך ארנק מלא וגדוש, היתה לוטשת בו עיניים נדהמות ונוזפת בו על שהוא מציג כך ברבים את עושרו ומסכן את עצמו. כשבחרה יחד עם כל אלה מגורת שולחן חדישה לגמרי ומעוצבת יפה בסגנון סקנדינבי, וכריות קטיפה משובחות, היתה הפתעתו שלמה. כל אותן שעות צעד בשקט מאחוריה, הולך ומלא אותה, גינוח ומרוצה.

היא ריהטה את החדר וציידה אותו במצרכים, ועשתה בו כאילו הוא היכל תפארת. את המצרכים היתה קונה טיפין טיפין ומסתירה בארנקה כדי שלא "להיסחב" עם סלים חשודים. לו אמר לו מישו אי-פעם שאשה כזאת כזאת תמך את ליבו חמדה, היה מבטלו מכל וכל. אבל כן היה. תמר כהן הנחפזת תמיד בגנבה אל חדרם שבחורבה בקצה העיר, האירה את חייו. בקושי התאפק מלעג כאשר תמנה אותו על השיפור הנכר במצב רוחו ובסבלנותו אליה ולילדיו ולכל הזלכות ביתו. כיצד יכולה היא שלא לראות. כל כך שקוף היה בעיני עצמו, כל כך ברור. מה טבעי יותר מאהבת הבריות בהיותך נאהב, וכמה רחוקה אהבת בריות זו מאהבה. גם נירה מזכירתו לא התאפקה וציינה את השינוי לשבת. — "מה קרה, התאהבת?" ליגלגה. והוא השיב בחיך "בטח", לבטח. כמה בטוחים אנהנו בתוך סוגרי המחשבה שאנו יוצרים לעצמנו.

פעמים רבות תהה במה סוד משיכתה של תמר כהן. אף פעם לא ידע קנאה מהי, אבל בשלה היה נתקף קנאה קשה ופעמים אחדות יצא לארוב לה במכוניתו מחוץ למסעדה בה עבדה. היא מעולם לא הכזיבה והוא כמעט בוש בשלה. סקרנות ותאוה, שני הדחפים המרכיבים דעת וגם מכאוב, אותות התרבות באדם, לא היו בה כלל. שנה שלמה נמשכה אהבתם. מדי חודש בחודשו היה מסיע אותה במכוניתו למקום בו אספה לראשונה וממתין לה עד שחשלים את ביקורה אצל קבר בעלה. זה היה מין פולחן. מעולם לא הלכו לשום מקום ציבורי אחר. פעם קנה לה עדי-פרסי, צמיד זהב עתיק וכבד משונף אבני אחלמה. היא סרבה לקבלו ואסרה עליו בתכלית איסור לקנות לה מתנות יקרות ערך, מלבד בגדים אותם איכסנה בחדרם השכור ולבשה לכבודו בלבד. במשך אותה שנה פרחת תמר כהן, למדה לשאת כראוי בגדים נאים, שלמות ארוכות, נעליים גבוהות עקבים. לא היה מחווה אחד שלו שחלף מבלי שתספוג אותו במלואו. מה שהיה נראה בגאלי ומעושה

לחלון מכוניתו גישקף פרדס זנוח שעציו קמוטי ענפים, ולמרגלותיהם מוטלים היו ברוץ פירותיהם הכתומים. ציבעם יקד בתוך עכרויות שרתה על הכל. גדעון פנה אל תמר כהן שסבה אליו גם היא בחדות, נועצת בו מבט כהה בנשימה מהירה, והושיט ידיו אל ירכיה. היא תפסה בידיו. לרגע נדמה היה לו שהיא מתכוונת לגרשו מעליה וחמתו גאתה, אבל לאחר שבריר של היסוס הרימה את ידיו והניחתן על חזה. הוא הסיר מעליה בחיפזון את בגדיה ותמה, כיוון שאין זה ממנהגן של נערות הכביש להתפשט יותר מן ההכרחי, ובא עליה דחוק וקצר סבלנות. מושב המכונית היה צר וחלקלק ותמר כהן נלחצה אל אדני הדלת וידיה היתה שהכאיבו לערפה ולגבה, אבל היא לא השמיעה הגה לבד מקולות נשימה נעתקת, וידיה חיבקה לפתע את כתפיו. למרות דחוקו לא יכול גדעון רווח שלא לחוש בפליאה את התמסרותה השברירית תחנין, את היענותה בכוונה יתרה, את ידיה הדקיקות המחזיקות בכתפיו כאילו הוא ישועתה. אם אלה פרי נסיונה הרי הנערה הזאת מושלמת, חלף הרהור ציני במוחו המתרוקן.

הוא פתח את דלת המכונית ויצא לסדר את בגדיו שנתפרעו. כבר החשיך. במרחק מטרים אחדים מאחוריו ניצנצו אורות הכביש הראשי. הוא העיף מבט אל תוך המכונית. תמר כהן נותרה כפי שהותירה, חשופה לאוויר הלילה, ולא נעה. הוא החזיר מבטו ממנה ותמה פנה והלך צעדים אחדים. שביב ספק חלף במוחו ונגזו. הוא הילך ונשם מלוא ריאותיו מן האוויר הקריר. זכר היענותה, חותם ידיה הדקיקות עוד עמדו בגופו. מוזר כל העניין הזה. כלל לא דומה — שטויות. באמת. הוא חזר אל המכונית. תמר כהן ישבה בפנים לבושה והחזיקה את ארנקה לצידה. לפני ששב וניכנס אל המכונית, הוציא את ארנקו מכיס מכנסיו. תמר כהן לא התבוננה בו בשכיבתו. הוא הוציא שטר של מאה לירות והושיטו לה. היא לא הגיבה. הושיט ידו אל ארנקה, אבל היא משכה והצמידה אותו לגופה.

— "מה העניינים?"
— "שום דבר."
— "כמה לתת לך?"
היא ירתה בו מבט סתום ושבה להשפיל עיניה. שביב הספק היה עתה לברק אור במוחו ולא נגזו עוד. או היא לא מקצועית. איך יוצאים מזה. אבל זה גם לא היה בדיוק אונס.

— "אני מצטער" — ניסה גדעון רווח. היא שתקה. "אני טעיתי בך. חשבת... עמדת...". עתה פנתה אליו באחת. — חשבת שאני זונה, קבעה ועיניה אורו בתדהמת עלבונה. "אני באתי מבית הקברות. שם אני עמדת. ואפילו לא רציתי לעצור טרמפ. אתה עצרת לבד." בקולה אף לא נשמעה טרונגיה. הוא ביקש לבלוע את לשונו, ולרגע נתבלבלה דעתו — מבית הקברות — אחר כך נתיישבה. היא שיתפה פעולה. אין ספק שרצתה בזה כמוהו. אם כך הרי הם שווים, לפחות. טעות.

— "אני מצטער," חזר ואמר שלוו יותר. הוא הוציא חפיסת סיגריות והציע לה, אך היא דחתה את החפיסה. "אקח אותך הביתה. איפה את גרה?"
— "על יד תחנה מרכזית."
— "אוקיי." לפחות אינה מצטעצעת ומתעקשת על עלבונה כדרך הנשים. הם נסעו ועלו מן הדרך הצרדית אל הכביש הראשי.

— "אמרת שהיית בבית הקברות?"
— "כן."
— "מי?"
— "הבעל שלי. בת שבע עשרה חיתנו אותי. הוא היה בן ארבעים אולי אבל עשיר. אנהנו שמונה ילדים. אבא שלי פועל. בת שבע עשרה חיתנו אותי. עכשיו אני בת עשרים ושתיים. לפני שנה הוא מת, ואני כל חודש באה לשים פרחים ולנקות קצת שם. זה הכל." אחר כך אמרה: "אני לא כזאת. אף פעם לא הייתי עם אף אחד אחר. ילדים אין לי. אלהים לא רצה. אני לא כזאת," חזרה ואמרה בהדגשה. "אני לא יודעת מה...". ושתקה.

היא נגעה לליבו כפי שלא נגע בו דבר כבר שנים, נגיעה ישירה וברורה עד כדי בנאליות. במשך אותה נסיעה, בואך דרום תל אביב, סיפרה לו את קורותיה. בת למשפחה עיראקית דתית, הושאה לסוחר עיראקי חולה לב, ידיד המשפחה שתמך במשפחתה כדי שלא תדע חרפת רעב אבל אף לא פרוטה למעלה מזה. היא התגוררה עם בעלה בדרום תל אביב בדירה בת שני חדרים, והיתה, כנראה, נאמנה ואוהבת מטבעה. הדירה היתה עתה שייכת לה, ובשל רכושה זה נגשו בה הוריה ואחיה ללא רחם. אבל היא, בחוש בריא ועיקש, עמדה על שלה לראשונה בחייה וסירבה להיפרד מנכס עלוב זה. מאז מות בעלה עבדה כמלצרית, היא שמרה מסורת ונאמנותה לאישה המת ולמשפחתה הנבזית היו מעל לכל ספק. משכורתה היתה סך שש מאות לירות לחודש.

למשמע סיפורה הרגיש גדעון רווח, בא. במינהל עסקים, בעל מיפעל לפרופילי אלומיניום, סא"ל מילואים, כאילו נחת בכוכב אחר. היא היתה ממשית כל כך ויחד עם זאת בלתי מתקבלת על הדעת. לרגע נדמה לו שממשות חייו שלו מוטלת בספק.

נירה שמעה את דברי השליח הסתומים והרימה מבט סתר לבחון את האיש. תמיד חשדה במעבידה שאין תוכו כבר, וזה אולי שגריר מחייו האחרים. מה פשר "נשמה יתרה?" גדעון רווח לכד את מבטה וכמעט ירה בה דבר שיטנה נוסף, אבל הוא חזר בו, שילח את השליח, וטרק את דלת חדרו. אשה. מה שלא ראה השליח הגבר בפני תמר כהן עצמה, עלולה זו להבחין במבט עינו בלבד. אשה. צרה. הטלפון צילצל.

— "אשתך על הקו," אמרה נירה בקול מתחסד.
— "תגיד לי — טוב, העבירי." הוא נשם נשימה עמוקה והדליק סיגרטה. הוא ציפה לראות את ידיו רועדות! אבל הן היו שלוות. לא תמיד משקף הגוף את הנפש, למרבה המזל.

— "גדעון? רציתי רק לשאול אותך באיזו שעה אתה מגיע, ואם לחכות לך לארוחת ערב," אמרה אשתו וקולה כתדיר.

— "כן, לחכות. אגיע די מוקדם היום," השיב וליבו בל עמו. היום ובכל הימים הבאים, שהרי חסל סדר תמר כהן. הוא היררה בחייה באשתו. אפילו היום, בהיותה בת 37, יפה היא. ודאי יפה מצרתה. היתה החיילת היפה ביותר בין פיקודיו. בשלה עזב את הצבא, אך בתוך שנים מעטות גמא חיים במספר צעדי ענק שנשאווהו הרחק מעבר לטוח השגתה. היא נשארה מאחור, אם ילדיו, עקרת ביתו. יפיה לא ניפגם, אבל חמש עשרה השנים שחלפו מאז הכירותם גם לא הטביעו בה כל חותם, לטוב או לרע. ואילו הוא פרת, השכיל, הצליח והסתגר. ציניות עמוקה התיישבה בלבו. אחרי שהשלים עם הימוג אהבתו את אשתו והפיכתה לידידות, קרם קרום מגן שעמד לו כנגד כל הנשים. הללו ניקרו על דרכו ולעתים התעכב אצלן שהות מה. הן נגעו ביצריו ובאנוכיותו, אבל לא עמוק מזה. כחלוף השנים היררה שודאי לא יארע לו עוד דבר לעולם, ומחשבה זו הפחידה אותו משום מה, ופרצה פרץ בציניותו. ובפרץ באה תמר כהן.

— "להתראות," חתם את השיחה עם אשתו, לחץ על זמזם הטלפון ולנירה אמר לא להעביר לו שיחות נוספות. כך הובטחה שלווותו והוא התפנה להתענות בזכרונות כאוות נפשו.

אחר צהרים לחלוחי אחד, בשוכו מירושלים. אסף במבואות תל-אביב את תמר כהן. היא עמדה סמוך לצומת הידוע כמיפגש נערות-כביש, ליד ציון דרך שהכריז "בית עלמין". תמר כהן היתה בת עשרים ושתיים ונראתה כבת שמונה עשרה. לידת הארץ, בת ההורים יוצאי עיראק, עורה כעין הזית, עיניה חומות, גיורתה דקיקה כשל ילדה. היא עמדה ליד ציון הדרך, ארנקה תלויה על כתפה, ולא עשתה כל מאמץ למשוך את תשומת לב הנהגים העוברים. משום מה עצר לידה ופתח את דלת מכוניתו לפניו, כשהוא שואל את עצמו מה יעשה בה. עיניה נתרוחו בפליאה. במבט אחד ראה שהיא כנראה חדשה ב"מקצוע". התרגשות מוזרה חילחלה בתוכו. לבושה היתה בצניעות מופרות בחולצה כחולה כהה ארוכת שרוולים ורכוסה היטב, ובחציאת כהה ביטחון מגוחך עלה בו שהוא ראשון לקוחותיה, תחושה שהגבירה בו את ההתרגשות המוזרה וליבתה את יצרו. הוא אהב הרפתקאות מין קצרות ופשוטות שסופן ידוע בראשיתן. אהב את החופש שמעניקה לו העובדה שהוא משלם לאשה. הוא שנה את רדיפת השמלות שהיתה מקובלת על כמה מידידיו, את הטורח והזיוף הכרוכים בזה, את ההשפלה העצמית. יחסי קניה ומכירה היו פשוטים וברורים.

הנערה היססה. הוא חיך אליה. היא נכנסה וישבה. הוא התבונן בה גלויות. עיניה נתקלו במבטו והושפלו מיד. מתביישת. רגליה הכהות הדקות היו החלק החשוף היחיד בגופה. אינה מציגה עצמה לראווה. צניעות, או בטחון עצמי — נוסעים. בהדרגה הלכה ופגה התרגשותו. הוא שב והתבונן בה. היא אף לא הרימה עיניה. אולי מוטב לשלח אותה וחסל, לשלם לה ולהוריד אותה ו — יצרו דעך כליל.

— "מה שמך?"
— "תמר כהן."
— "איפה את גרה?"
— "בתל אביב."
— "איפה בתל אביב?"
— "על יד תחנה מרכזית."

השיחה לא עלתה יפה. המשיכו לנסוע בשתיקה. הוא תהה מתי יתיק דברים עימו, ותכנן כיצד לדחות אותה. הוא החליט להתמין ליוזמתה, להעמידה בניסיון. היא ישבה בשתיקה, גינחה למדי. בחלוף עוד פרק זמן נפלא הדבר הזה בעיניו. בתחילה עלתה בו חימה עליה, אחר כך נתחלפה זו ביצר ותשוקה כמקודם. דיממתה ושלוותה ליבו את יצריו. וצניעותה המדומה. הרהור חלף בו שאלמלא היתה יצאנית, היו יצריו עתה דומים לתאוות צייד אל טרף הלכוד כבר בכף. מה לעזאזל, זו בעייה שלה. מבלי להעיף בה מבט נוסף היפנה את ריכבו לדרך צדדית, נסע עוד מרחק מה מן הכביש הראשי ועצר.

השמש כבר שקעה ודימדומים עכורים שחו סביב. מבעד

אצל אשה כערכו, היה נכס טבעי מלא קסם אצל תמר כהן. נאמנותה היתה מוחלטת ויראת החטא שלה הוסיפה לה לוויית חן. מעולם לא הטריחה עליו ברכילות משפחתית או אחרת משלה, ומתוך נימוסים טובים לא שאלה אותו דבר על חייו. שיחותיהם הסתכמו בפטפוטי אוהבים, וההנאה שגרמו לו דיבורי ההבל הללו היתה עצומה. מעשה האהבה היה תמיד מרגש בעיקר בשל נשיותה התמימה של תמר כהן שהטילה עליו את תפקיד האביר המעודן. עליו, אשר זה שנים שהוא נוטל נשים ומניחן והן נוטלות אותו ומניחות, מגעים קצרים ומרפרפים כגון דפדוף בשבועון לעומת קריאת ספר.

ערב אחד מצא אותה יושבת בחדרם, לבושה חולצתה הכחולה והצאיתה הכהה, ומראיה קודר. כשחיבק אותה נתלתג על צווארו ונלחצה אליו. הוא החזיק אותה בורז עותיו תמה.

— "הם רוצים לחתן אותי. שידכו אותי," אמרה אל תוך כתפו. עיניו חשכו. הוא צחק כדי לעודד אותה ואת עצמו ואמר:

— "שטויות, נחביא אותך. נעביר אותך למקום אחר. לעיר אחרת. הם לא יזכרו לחתן אותך בכוח."

היא ניתקה מעליו התבוננה בו.

— "אסור לעשות דבר כזה. הם ההורים שלי. אני לא יכולה

לברוח. מה יהיה איתי?"

— "אני אדאג לך, יהיה בסדר," השיב מוכנית בעוד מחשבותיו דוהרות כמטורפות.

— "לא תמיד תדאג לי. יום אחד תלך. יש לך אשה וילדים. יש לך בית. כל אחד צריך שתהיה לו בית." בקולה שמע שכבר חזרה על הדברים האלה פעמים רבות באוזני רוחה כדי לשכנע את עצמה, והוא ידע שהצדק איתה.

— "עם מי הם רוצים לחתן אותך?" הוא ניסה לשוות לקולו גוון ענייני אבל ליבו נמוג בקרבו.

— "עם חבר של אח שלי. שלמה. בן שלגשים. אני מכירה אותו, ככה, נחמד. ישב פעם, אבל עכשיו הוא בסדר. מסודר. בשוק."

— "אז אתה רוצה להתחתן איתו," חיפה על דאבת ליבו בנקמה קטנה, מרושעת, "אז למה את מצוברחת?"

— "אני לא רוצה! אני לא רוצה!" אמרה מתאפקת מבכי.

"אבל אתה נשוי, אתה תלך. ואז מה יהיה איתי? אני צודקת. נכון? מה זה שווה האהבה שלי? אם אתה נשוי?"

או עכשיו אני עוד צעירה ועוד רוצים אותי. מה יהיה עוד כמה שנים? אתה תהיה איתי? תגיד! אתה תהיה?"

לא היה מענה בפיו. היא היתה נבונה מכדי להרהר אפילו באפשרות של נישואין עימו. חימה עלתה בו על חוסר האונים ועל כך שהצדק איתה, ועל ועל — הוא אחז בה ובא אליה, בכוח, מבקש להכאיב לה, להטביע בה חותם לנצח. עד אותה שעה היתה דרכו עמה מעודנת הן בשל שבריריותה והן בשל איזו אבירות שהטילה עליו אישיותה. היא לא דיברה על כך אבל הוא ידע שהיא רוחשת לו הערצה עמוקה על התנהגותו והדבר נעם לו. זו הפעם, לראשונה, נמלטה זעקת כאב מפיה.

— "די! די!" אבל הוא לא יחוס עליה, לא יחוס.

היא בכתה בשקט. הוא ניצח, אבל חש עליבות נפש שאין דוגמתה ושיפלות רוח גמורה. גבורה. באמת גבורה. גבריות. הוא בוש בעצמו ותהה על עצמו. בשוב השלווה אל גופו גמר בנפשו לפצות אותה על ידי שיפרד ממנה כיאות, פרידה יפה, פרידה בלי צלקות. יגמול לה על יפי נפשה, ישאיר לה זכר עצמו המעורר כבוד בעיניה, משהו שיתאים לדימוי שלו בדמיונה. את אהבתה קיבל אבל חמלתה היתה עלולה לשים אותה לאל. את צרתו ישא בעצמו.

— "את צודקת, את יודעת. את צודקת ואני ניבזה ואגואיסט."

— "מה זה — המילה הזאת?" לחשה בין דמעותיה.

— "אגואיסט. אחד שחושב רק על עצמו. אבל לא יותר. חבל שאני לא יכול לגרום לך אושר, אבל ברור לי שאינני רוצה לגרום לך סבל. תמיד תישארי אצלי בלב, גם כשלא

ניפגש יותר. תמיד תהיי קיימת בשבילי, כמו מתנה. בלי קינאה ובלי ציפיה לתמורה. האדם הוא חיה מיסתגלת. את תישארי אצלי בפנים. אני חבר שלך. תמיד אהיה חבר שלך.

אף אחד לא יכול לומר לי מה להרגיש."

— "נשמה יתרה..." מילמלה תמר כהן, "ידעתי שיש לך נשמה יתרה."

— "כמובן אם תרצי," מוכרח היה לשבור את מיקסם הרגע, "נוכל לשמור על החדר הזה ולהמשיך להיפגש גם אחרי —"

— "לא, לא, אסור! אסור! אפילו לחשוב," נחרדה "צריך לשרוף הכל! הכל!" אמרה בלשונה הציורית והתכרבלה

בזרועותיו, דיקקה, כולה גפיים צנומות. רעד עבר בשיפולי בטנו, רעד של חרדה. לרגע אמר לחזור בו מאצילות הנפש,

להקשות עליה. הוא ידע שאם יעמוד על שלו יוכל לגרום אותה במצב של אי החלטה עוד — מי יודע עד מתי. הוא הידק את זרועותיו סביבה.

— "מתי זה יהיה, החתונה?"

— "בעוד חודש חודשיים, משהו כזה."

— "ועד אז?"

— "לא," התחננה על נפשה, "אתך אני לא אצליח —"

— "בסדר, בסדר, לא אמרתי כלום," הרגיע אותה. "בואי נעשה מדורה, נשרוף את הכל!"

היא בחנה אותה בעיניה לא ראות אם כוונתו רצינית. כדי להוכיח לה שאמנם כן הוא, קם וניגש לארון ובצהלה משונה החל להוציא מתוכו את פרטי לבושה. היא כרעה על המיטה והתבוננה בעיניים קמות. אל אביזרי אושרה האלגנטיים מושלכים ארצה. כאשר נערמה ערימה נאה וצבעונית במרכז החדר, סילק את הרהיטים המעטים לצדדים, פתח את החלון והגיש את להבת מציתו אל הערימה. רק אז נוכחה תמר כהן שאמנם הקיץ הקץ. הבגדים ניצתו כהרף עין.

היא כרעה בעיניים קמות. החדר נתמלא עשן. לפתע זינקה ממקומה ושלחה ידה אל תוך האש. גדעון נחרד אליה — ידה הושבה מכוסה פיח ובתוכה פיסת בד, שולי התחרה העבים של כתונת שווייצרית רצומה שהביא לה ממסע לחו"ל. עמדו שניהם מתבוננים בפרצוי התחרה הח"ר

רוכים, אחר כך נטל גדעון רווה את הבד מידה ושב והשליכו אל תוך האש.

אמת היו הדברים שאמר לה. היא נשארה בליבו כמו מתנה. הרבה פעמים עוד פקדה את חלומותיו ואת הרהוריו. לחתונתה שיגר לה על ידי שליח אל המסעדה בה עבדה, את צמיד הזהב העתיק, השי הראשון שקנה לה ואשר בזמנו דחתה בשל רום ערכו. הוא שמר אותה במגירת שולחנו,

צמיד המתאר ידיים שלוות ומשובץ באבני אחלמה. עין המתכת כהתה מרוב שנים ועין לא מומחית לא היתה מעריכה אותו כערכו. תמר כהן ענדה את הצמיד בלב רועד

וסיפרה לכל שקנתה אותו מסוחר בשווה פרוטה. זה היה השקר השני בחייה. השליח שב למשרד כפי שנתבקש וסיפר

לגדעון רווה שבקבלה את השי מילמלה משהו כגון:

"נשמה יתרה... נשמה יתרה, זה מה שהיא אמרה, לא הבנתי בדיוק," וגדעון רווה שילחו מעל פניו בצרוף דמי

שתיה מופלגים